

Het vogeltje

door

MIEN LABBERTON

Het was mis met Jan-Jacob. Dat wist je meteen aan de manier, waarop hij de trap kwam afbolderen. Het scheelde niet veel, of zijn hoofd was er eerder dan zijn voeten. Hij greep zijn fiets, die nog onder de trap stond, graaide wat van de kapstok, dat hij, alsof hij het vermorzelen moest, in een van de achtertassen frommelde. De voordeur open, weer dichtgesmakt, de stoep af, boém, en weg.

Moeder stond hem van achter de dunne gordijntjes na te kijken. Dat merkte hij gelukkig niet, anders had hij nog wilder gejakkerd.

Och, och, dacht ze, wat heeft hij het weer te pakken. Wanneer zal die jongen toch ooit eens wat minder driftig en lichtgeraakt worden. En dat zal toch heus moeten. Ik wou dat ik hem helpen kon. Maar hij moet het zèlf doen.

Terwijl ze zo dacht, was Jan-Jacob al een heel eind weg. Eigenlijk wist hij zelf nauwelijks waar hij reed. Hij wist maar twee dingen: niét langs het voetbalveldje, hij had geen zin aan de andere jongens, en niét de kant van het station op, waar hij Vader tegen kon komen. Nu, dan bleven er niet zo heel veel andere kanten over. En zo ging hij vanzelf de buitenweg op, die naar de uiterwaarde voerde.

Het was vinnig koud. Op een ogenblik stapte hij van zijn fiets, sjarde de dikke wollen pullover, die Moeder voor hem gebreid had, uit de tas en trok hem aan. Het was of deze verstandige daad hem wat kalmeerde; toen hij weer op het zadel zat, reed hij gewoner, wel hard, maar niet zo onbekookt wild. Hij voelde toen ook opeens, dat het wel scherp koud was, maar toch mooi weer. De zon scheen over de oude knotwilgen en je zag al hun takjes helder afsteken tegen de winterlucht. Jan-Jacob vond dat een mooi gezicht. Terwijl hij er naar keek, kwam er een andere trek om zijn mond en een andere glans in zijn ogen. Hij bedacht, dat hij nog best om de verlaten steenoven heen kon fietsen, voor het donker zou zijn. Een heel eind was het wel. Maar langs de oude bosweg terug, dat sneed een flink stuk af. En dan, hij fietste toch zeker voor zijn plezier?

Hij had opeens het gevoel of iemand hem een por in zijn ribben gaf. En hij wist ook wel waardoor dat kwam. Hij fietste niét voor zijn plezier. Hij was weggetrapt van huis, omdat hij spinnijdig en woedend was geweest. En hij was het nóg. Een mooie Kerstvacantie! Uitgevraagd om te komen logeren, en hij moest antwoorden, dat het niet kon, omdat de treinreis te duur was. Vaders ziekte had zoveel geld gekost. Alsof hij dat helpen kon!

Opeens zag hij iets, dat zijn gedachten helemaal in een andere richting stuurde.

Langs de berm van de weg stoof een konijntje voor hem uit. Het grappige witte staartje strak omhoog, de lange oren plat, het grijsbruine ruggetje gestrekt en dan weer bol omhoog, zo snelde het diertje nog vlugger voort dan Jan-Jacobs fiets, en opeens verdween het in een holletje. Hè, jammer. Wat een leuke vluggerd was dat. Zou het daar ergens wonen? Een holletje hebben met ingangen en uitgangen? Misschien wel een uitgang in het bos. Zou het waar zijn, dat ze de in- en uitgangen bewaakten voor indringers? Misschien maar een sprookje. Toch eigenlijk wel leuk, om wat meer van dieren af te weten. Vader hield van vogels. Moeder het meest van planten. En hij? Och, hij hield nog nergens van. Nou ja, natuurlijk wel van voetballen en een leuke film en zo. En van . . . och ja, ook wel van school. Waar zou dat konijntje nu van leven, zo in de winter? Toch eens aan Vader vragen straks. Verdraaid, hij was al bij het meertje. Maar het was nu een ijsveldje.

Jan-Jacob stapte van zijn fiets. Hij moest eens even zien hoe dik het ijs al was. Dat viel mee! 't Was dikker dan hij gedacht had. Hij dacht opeens aan de egel, die hij hier van de zomer met Moeder gezien had. Waar zou die nou zijn? Och, nou was hij dom. Egels deden een winterslaap. Dus die zat nou diep onder de grond. Maar ze maakten hun bedjes wel zó. had Meester verteld, dat ze er niet in stikten. Mooi wel, al die dingen in de natuur. Kijk, daar stonden de hazelaars en de elzen, waar ze in de lente katjes van hadden geplukt. Koud, met hun wortels tegen het ijs. Maar kijk nou. daar had-ie nog nooit op gelet! Heel hard en klein en stijf en donker zaten de nieuwe katjes er alweer aan. Zouden die thuis uitkomen, als je ze in een warme kamer zette? Toch eens proberen! Hij brak een paar takjes af en stopte ze in zijn broekzak. De vrouwelijke elzebloemen waren nu dikke, donkere propfen geworden. De zaadjes waren er uitgevallen. 't Was heel anders of je zo iets op school leerde. dan dat je 't aan de bomen zelf zag.

Kom, hij moest weer verder. Hij keek naar de lucht. De zon stond laag, de hemel was strak. 't Zou vast een mooie zonsondergang worden. Fluitend begon hij te fietsen, maar een paar tellen later stond hij er alweer naast. Wat lag daar vóór hem aan de kant van de weg? 't Leek wel een vogeltje. Dood natuurlijk. Van de honger? Met schrik bedacht hij opeens. dat hij de hele week nog niet naar zijn vogelhuisje in de tuin had omgekeken. Zat er nog eten in? Water natúúrlijk niet! Hè bah, dat was toch misselijk van hem. dat hij dat vergeten had. Terwijl hij zich bukte naar het bewegingloze diertje op de grond, zei hij hardop tegen zichzelf: Je bent een prulvent. Jan-Jacob. je denkt alleen aan jezelf. En hij zag zijn Moeders gezicht. zoals hij het het laatst had gezien, en hij hoorde haar weer vragen: Is het dan geen vreugde genoeg voor je, dat Vader beter is mogen worden?

Was Vader nou maar bij hem! Die zou dadelijk weten wat dit voor een vogeltje was. Terwijl hij het diertje oppakte. ging er een trilling door hem heen. Want hij merkte opeens, dat het vogeltje niét dood was. Het was helemaal koud, maar de oogjes gingen even open en de vleugeltjes trilden. Het kleine staartje ging heel even op en neer. Jan-Jacob hield zijn adem in. Een winterkoninkje! Het was vast een winterkoninkje! En als hij het warm hield

en vlug thuis in de warmte bracht, en als hij het voerde en liet drinken, zou het dan nog te redden zijn? Maar dat ene pootje leek zo raar. Misschien wist Vader er raad op! Was het gebroken? Hij trok een wollen want uit zijn zak en schoof heel behoedzaam het vogeltje er in. De oogjes waren weer dichtgegaan. Voorzichtig liet Jan-Jacob het wollen pakje tussen zijn pullover glijden. Nou maar gauw naar huis. Zou het even fijn zijn, als hij dat beestje in het leven hield! Als hij niet gekomen was, zou het stellig dood zijn gegaan. Nu had het tenminste nog een kans!

Terwijl Jan-Jacob weer fietste, vlug, en toch voorzichtig, en met de ene hand zijn pullover wat ruim hield, gingen er allerlei gedachten door zijn hoofd. Zijn boosheid was helemaal weg, was eigenlijk al op de vlucht gejaagd door de oude knotwilgen, die zo standvastig stonden in weer en wind en opkeken naar de wijde hemel. Dat deed hij zelf nu ook. Want die hemel kleurde zich rood en geel en goud. Er liepen prachtige felrode en purperen strepen door en een paar lichte wolken hadden zilveren randen. Een groep grote populieren, die midden in het weiland stond, leek in een wonder kleurenspeel te zijn opgenomen. Net de ingang van een betoverd paleis, dacht Jan-Jacob. Maar meteen lachte hij zichzelf uit. Gelukkig niet! Het was geen sprookjesverhaal, maar werkelijkheid. Het was een deel van de schoonheid, die je buiten altijd vinden kon, zoals Moeder wel zei. Opeens begreep hij dit, zoals hij het nog nooit te voren begrepen had. Deze middag buiten was goed voor hem geweest. Niet voor zijn gezondheid, maar . . . nou ja, voor al dat andere. Het was een prettige Jan-Jacob, die thuiskwam en dádelijk naar Vaders kamer liep, de bolle wollen want in zijn twee handen.

Het was een winterkoninkje. Vader spalkte heel voorzichtig het gebroken pootje. Nog nooit had Jan-Jacob voor iets ter wereld zoveel zorg gehad als voor dit vogeltje, dat zijn leven aan hem te danken had. Hij had er heel wat voor te doen. Hij ging naar de Leeszaal om een vogelboek te halen. Want hij moest toch weten waar zijn beschermelingetje van hield?

„Vind je niet dat onze Jan-Jacob vooruit gaat?” vroeg Moeder op een Januari-avond aan Vader. Die keek glimlachend op uit de krant. „Het winterkoninkje helpt hem,” zei Vader, „hij zal het diertje nog missen als het beter is.” En toch, toen hij op een zonnige Februari-middag het winterkoninkje terugbracht naar de plek waar hij het had gevonden, en het daar vrij liet, voelde Jan-Jacob zich blij en gelukkig. Het diertje vloog op een weidapaaltje en begon dertel te zingen.

